

EKONINFOCHECKER

“Hrvatska ekonomija mora i dalje rasti”

Provjera istinitosti članka

Mentorica: izv. prof. dr. sc. Ana Marija Sikirić Simčić

Studentica: Madavi Kristić

“Financira Europska unija – NextGenerationEU. Izneseni stavovi i mišljenja samo su autorova i ne odražavaju nužno službena stajališta Europske unije ili Europske komisije, kao ni stajališta Agencije za elektroničke medije ni Ministarstva kulture i medija. Europska unija i Europska komisija, kao ni Agencija za elektroničke medije ni Ministarstvo kulture i medija ne mogu se smatrati odgovornima za njih”

Link na originalni članak: <https://www.glasistre.hr/kolumna/2024/05/15/hrvatska-ekonomija-mora-i-dalje-rasti-933644>

Naslov originalnog članka: Hrvatska ekonomija mora i dalje rasti

Hrvatska je među vodećim zemljama EU po gospodarskom rastu!

Glavne teme u tekstu članka su:

- Hrvatski gospodarski rast u usporedbi s EU,
- Rangiranje Hrvatske i Malte u kontekstu BDP-a,
- Zaposlenost i nezaposlenost u Hrvatskoj,
- Utjecaj tečaja kune na gospodarstvo,
- Utjecaj EU fondova i stabilizacija gospodarstva.

1. **Tvrđnja:** „Europska komisija objavila je da hrvatsko gospodarstvo ove godine neće rasti 2,6, nego 3,3 posto. To znači da bi Hrvatska na kraju ove godine trebala zabilježiti drugi najveći gospodarski rast od svih članica EU-a. Bolja od nas trebala bi biti samo Malta, čija će ekonomija tijekom ove godine narasti na gotovo kineskih 4,6 posto.“

Provjera točnosti tvrdnje: Prema projekcijama Europske komisije od 15. studeni 2024. godine¹ Hrvatska bilježi gospodarski rast od 3,6% za 2024. godinu, što je više od prethodno predviđenih 3,3%. Malta je jedina zemlja EU-a s višim stopama rasta, ali s rastom od 5%².

Ova tvrdnja **je točna** uz napomenu da su posljednja predviđanja iz studenog 2024. godine dok je članak objavljen u svibnju 2024. godine, stoga rast od 3,3% u tom trenutku nije nužno netočna informacija. Isto se odnosi i na gospodarski rast Malte.

2. **Tvrđnja:** „Bruxelles smatra da ćemo i u 2025. rasti više nego što smo očekivali – 2,9, a ne 2,8 posto.“

Provjera točnosti tvrdnje: Prema projekcijama Europske komisije od 15. studeni 2024. godine očekuje se gospodarski rast Hrvatske od 3,3% u 2025. godini³. Prema projekcijama iz studenog 2024. godini, vrijednosti očekivanog gospodarskog rasta pokazuju da su vrijednosti iz originalnog članka bile podcijenjene, ali ne nužno i netočne s obzirom na informacije raspoložive u trenutku pisanja članka.

3. **Tvrđnja:** „U ovom trenutku u Hrvatskoj radi čak oko 1,6 milijuna ljudi, što je rekordna brojka. S druge pak strane broj nezaposlenih je spao na samo oko 100.000, što je također rekord.“

¹ European Commission, https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-surveillance-eu-economies/croatia/economic-forecast-croatia_en

² European Commission, https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-surveillance-eu-economies/malta/economic-forecast-malta_en

³ European Commission, https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-surveillance-eu-economies/croatia/economic-forecast-croatia_en

Provjera točnosti tvrdnje: Prema podacima Državnog zavoda za statistiku u prvom tromjesečju 2024. broj zaposlenih je iznosio 1,676 milijun, a nezaposlenih 99.000.

Ova tvrdnja je **okvirno točna**. U odnosu na originalni članak broj zaposlenih je za prema podacima za 76.000 veći, a broj nezaposlenih za 1.000 manji.

4. Tvrdnja: „Jedan od osnovnih uzroka prethodnih posrtanja hrvatskog gospodarstva bila je prejaka kuna. Takav je tečaj, uveden još sredinom devedesetih godina prošlog stoljeća, poticao trgovinu i uvoz, a praktički penalizirao svaki pokušaj proizvodnje i izvoza.“

Provjera točnosti tvrdnje: Rezultati recentnog empirijskog istraživanja ukazuju na suprotno, točnije rezultati upućuju da povećanje volatilnosti tečaja kune obeshrabruje hrvatske izvoznike, pa na nj reagiraju smanjenjem opsega izvoza. U tom se smislu monetarna politika HNB-ova držanja tečaja kune prema euru u minimalnim rasponima može smatrati sasvim opravdanom, jer bi u suprotnome posljedica bilo značajno destimuliranje izvoza. I iz ekonomske teorije proizlazi da je za malu otvorenu zemlju poput Hrvatske najbolje rješenje bilo odabir sustava fiksnog tečaja radi lakšeg prevladavanja egzogenih šokova. Nastavno na navedeno razvidno je da „prejaka“ kuna iako je imala možebitni poticajan utjecaj na uvoz i trgovinu nije nužno penalizirala izvoz.

Ova tvrdnja je **djelomično točna**.

5. Tvrdnja: „Aktualni rast BDP-a u najvećoj se mjeri zasniva baš na europskim fondovima kombiniranim s rastom domaće potrošnje.“

Provjera točnosti tvrdnje: Prema podacima Europske komisije . gospodarski rast je uglavnom potaknut snažnom potrošnjom kućanstava i investicijama koje u financirane sredstvima iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti.

Ova tvrdnja je **točna**.

¹ DZS, AKTIVNO STANOVNIŠTVO U REPUBLICI HRVATSKOJ U TREĆEM TROMJESEČJU 2024., <https://podaci.dzs.hr/2024/hr/76774>

¹ Sorić, P. (2007). 'Utjecaj volatilnosti tečaja kune na hrvatski izvoz', Financijska teorija i praksa, 31(4), str. 347-363.
Preuzeto s: <https://hrcak.srce.hr/22016> (Datum pristupa: 14.03.2025.)

¹ Babić, M. i Babić, A., 2003. Međunarodna ekonomija. Zagreb: Mate

¹ Europska komisija, Plan oporavka, https://croatia.representation.ec.europa.eu/strategije-i-prioriteti/plan-oporavka_hr

¹ European Commission, Economic forecast for Croatia, https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-surveillance-eu-economies/croatia/economic-forecast-croatia_en#:~:text=GDP%20growth%20is%20forecast%20to,although%20at%20a%20slower%20pace.